

Zápisnica č. 07/2024

z Volieb členov a členiek VR ÚESA SAV, v. v. i.

zo dňa 21.10.2024

Termín konania volieb: 21.10.2024 od 10:00 hod.

Forma: hybridná, online v aplikácii Zoom a osobne v zasadačke ÚESA SAV, v. v. i.

Úvodné ustanovenia

Zasadnutie otvorila a viedla predsedníčka Správnej rady ÚESA SAV, v. v. i. (ďalej aj „SR“ alebo „správna rada“) Tatiana Zachar Podolinská.

T. Z. Podolinská privítala kandidátov a kandidátky, ktorí mali záujem kandidovať za členov a členky do VR a taktiež oprávnených voličov a voličky. T. Z. Podolinská bola poverená SR ÚESA SAV, v. v. i. prípravou a vedením tohto zasadnutia a volieb.

Predsedníčka SR v úvode zasadnutia navrhla do funkcie:

zapisovateľky: Jaroslavu Panákovú

overovateľky zápisnice: Moniku Vrzgulovú

skrutátora: Andreja Gogoru.

Všetci prítomní s návrhom súhlasili, nikto nebol proti.

T. Zachar Podolinská poďakovala dosluhujúcim členom VR ÚESA SAV, v. v. i. A. Bitušíkovej, D. Škoblovi, A. Belákovi, ktorí sa rozhodli opätovne nekandidovať na členov/členky VR. D. Škobla a A. Belák poďakovali za dôveru akademickej obce, že mohli pracovať vo VR.

Ďalej predsedníčka SR poďakovala novým kandidátom za ich záujem pracovať vo VR ÚESA SAV, v. v. i. , skonštatovala, že Správna rada ÚESA SAV, v. v. i. obdržala štyri kandidatúry na interných členov a jednu kandidatúru na externého člena do VR ÚESA SAV, v. v. i. Všetky kandidatúry dorazili v stanovenom termíne a obsahovali všetky požadované dokumenty. Všetci kandidáti sú právoplatní.

Predstavenie kandidátov a kandidátok, diskusia

Kandidát na externého člena VR ÚESA SAV, v. v. i.

Mgr. Dušan Buran, PhD.

Predstavenie životopisu v podaní Tatiany Zachar Podolinskej:

Internú aspirantúru začal v v Ústave dejín umenia SAV, v štúdiu pokračoval na Technickej univerzite v Berlíne , kde v roku 2000 obdržal titul doktora filozofie. Od roku 2000 pôsobí v SNG, a to na rôznych pozíciách kurátora, ako kurátor Zbierky starej grafiky a kresby, kurátor Zbierky gotického umenia a vedúci Zbierky starého umenia, napokon senior kurátor Zbierky gotického umenia. Podieľal sa na mnohých projektoch a výstavách SNG. Spolupracoval s Metropolitným múzeom v New Yorku, Musée de Cluny v Paríži, archívom vo Viedni a ďalšími odbornými inštitúciami v Budapešti, Prahe, Varšave, Lipsku a pod. Je aktívnym členom

v komisiách a radách na VŠVU, FPU a pod. Externe konzultoval dizertačnú prácu v Courtauld Institute of Art v Londýne.

Vízia: D. Buran sa s našim ústavom stretol a kontaktoval ako študent. Potom sa sústredil na kariéru kunsthistorika. D. Burana a nás spája oblasť múzeí – ktoré sú pamäťou, zbierka a dokumentovanie materiálnej kultúry a artefaktov. Z pohľadu osobnej roviny ho zaujímalo vždy vstupovať na neznámy terén, čo bolo to veľmi obohacujúce. Ponúka 30-ročnú expertízu v oblasti múzeí, ktorých súčasťou sú aj bohaté etnografické zbierky. V SR väčšina múzeí neadekvátne reaguje na súčasné problémy a potreby spoločnosti. Výnimkou je Mestské múzeum v Bratislave a možno niektoré regionálne múzeá. V múzeách na Slovensku prevažuje materiálna kultúra „slovenského národa“, nereflektuje sa rozmanitosť Slovenska a súčasné problémy – migrácia, sociálne vylúčené komunity. Naš ústav sa týmito témami venuje, ale do verejného priestoru sa dostane málo. Preto práve naša spolupráca a prepojenie výskumu a prezentácie/zbierky by boli prínosné.

Predsedníčka SR poznamenala, že transformáciou ústavu nastala aj zmena špecifikácii na kandidáta na externého člena VR, ktorý má pochádzať z prostredia mimo akadémie.

Diskusia:

Monika Vrzgulová: Hovorili ste o popularizácii vedy a diseminácii poznatkov. Máte skúsenosť s prácou v galérii. Čo by ste z našej produkcie videli ako nosnú tému alebo výstup, ktorý by sa dal propagovať v pamäťových inštitúciách.

Dušan Buran: To nie je lineárny proces. Budúcnosť vidím v spoločných projektoch. Napr. Sen a skutočnosť je typ projektu, v ktorom sa spolupráca udiala aj pri výbere témy a realizácie.

Tematika smrti by mohla byť tiež taká oblasť. Ďalšie témy: Migrácia, Rómovia, Seniori.

Tatiana Zachar Podolinská: Očakáva sa od nás Normative science – ako dokážeme byť zrastení so spoločnosťou, ako integrálne predstaviť verejnosti vedecké poznanie. Výstavy by boli dobrým spôsobom. Taktiež prepojenie viacerých sociálnych a humanitných inštitúcií by bolo prínosné.

Peter Maňo: Popularizačné aktivity. V rámci klastrov by sme sa mohli zamyslieť, spolu s p. Buranom, čo by sme mohli rozvíjať v oblasti diseminácie.

Dušan Buran: Výstavy sú core business múzeí, ale zďaleka nie jediný. Máme aj iné kanály. Napr. SNG je líder v digitálnom obsahu. Napr.: Web umenia.sk alebo web platforma výstavy Sen a skutočnosť.

Andrej Belák: Ako by mali byť sociálne vedy hodnotené?

Dušan Buran: Je to veľmi komplexný problém. Mám komfort nevedeckej inštitúcie. Celú oblasť scientometrie som nemusel zvažovať. Chápem, že Váš ústav musí zahŕňať aj takéto hodnotenie.

Kandidát a kandidátky na interného člena a členku VR ÚESA SAV, v. v. i.

Mgr. Zuzana Panczová, PhD.

Predstavenie životopisu:

Kandidátka sa predstavila sama: Jej témami sú: naratívny folkór, konšpiračné teórie, dejiny vedy, Múzeum Nemcov. Získala titul Mgr. v histórii a etnológii na FiF UK a titul Bc. v muzeológii. Doktorandské štúdium etnológie absolvovala na našom ústave. Bola na stáži v Göttingene a Krakove. Po 7 rokoch na materskej sa vrátila do ústavu. Pôsobila ako členka edičnej rady SN. Venovala sa odborovej činnosti, od 2016 bola tajomníčkou, neskôr zástupkyňou riaditeľky, od 2021 – doteraz pôsobí ako podpredsedníčka SAV pre zahraničné styky. Venuje sa spolupráci so zahraničnými inštitúciami a HR.

Vízia: Chcela by sa sústrediť na zahraničné spolupráce, ľudské zdroje. Skúsenosti z predsedníctva preniesť do VR ústavu. Dôležitá je synergia – prierezové témy, SAV v rámci ktorých by rôzne ústavy akadémie spolupracovali. Mohli by sme sa inšpirovať aj stratégiou AV ČR. Je aj členkou niekoľkých dozorných rád, Etickej komisii ústavu, takže aj tieto skúsenosti vie využiť.

Diskusia:

Tatiana Zachar Podolinská: Sme vďační za skúsenosti zvonku prenesené do VR, ale aj naopak, aby si bola informačne vnorená do toho, čo sa u nás deje a ovplyvniť tak stratégiu akadémie, ktorá by brala do úvahy špecifiká takých ústavov, ako je náš.

Monika Vrzgulová: Networking, spájanie sú pre mňa dôležité témy. Treba vytvoriť jednotnú údernú silu ako nosní PI, nielen ako spolupracujúci ústav.

Tomáš Hrustič: Aké prierezové témy máš na mysli?

Zuzana Panczová: AV 21 má dobre prepracovanú stratégiu. Finančná podpora max. 10 nosných tém naprieč ústavmi, spoločenská zmena, biodiverzita, medicína, migrácia. Možno by bola ukončená VEGA a začala by podpora takýchto tém. Rezervoár tém a ľudí pre veľké európske projekty.

Tatiana Zachar Podolinská: Kým sa zruší VEGA, treba si urobiť SWOT, či to nie je nástroj na saturovanie réžie ústavov a riešenie výskumu. Systém hodnotenia nezachytáva všetky vysokokvalitné publikácie.

Zuzana Panczová: Diskusia o Nordic list ešte prebieha. Hrubozrnosť, špecificky naladený na Škandináviu, SCOPUS tiež nie je ideálny. Hlasovanie v sneme je tiež dôležité. Náš zástupca by mal mať mandát akademickej obce ústavu, pri tomto hlasovaní.

Peter Maňo: Otvoriť výskumné ústavy a pozvať výskumníkov z iných ústavov. Taktiež sa nesústrediť len na výskumy, ale venovať sa know-how výskumu.

Zuzana Panczová: Určite áno. Možno by sa mohli semináre aj nahrávať. Zároveň je interdisciplinarita už teraz vyžadovaná aj vo VEGE.

Prof. PhDr. Zuzana Beňušková, CSc.

Predstavenie životopisu v podaní Tatiany Zachar Podolinskej:

Od 1983 pracuje v našom ústave. Vyštudovala národopis na FiF UK v Bratislave. V roku 1996 získala titul CSc., v 2005 – docent na UKF v Nitre, v 2013 – profesorka na UKF v Nitre. Autorka 6 monografií, vyše 100 štúdií, členka 5 APVV projektov, viedla 5 projektov VEGA, bilaterálne projekty, členka odbornej poroty na Etnofilme Čadca, členka odborových komisií, na UK a UKF. Školila 7 doktorandov.

Vízia: Chcela by sa sústrediť na mladú generáciu – doktorandov. Historická skúsenosť, najstaršia, identita-stabilita-koncepcnosť ústavu, existenčne dôležité aj v kontexte dynamických projektov a napr. hrozby zlučovania. 5 celkov: Chcela by rozvíjať kontinuitnosť, diverzifikáciu (klastre), čitateľnosť v témach. Dostávame upozornenie verejnosti, že nás vnímajú ako expertov na tradičnú kultúru a kultúru vidieka. Chýbajú nám tieto témy: etnokultúrne vzťahy, nielen Rómovia, ale aj iné minority, kultúrne dedičstvo, dedina – tieto témy sa strácajú. Zachovanie etnológie ako odbornej oblasti v budúcnosti. Teraz PhD v „Kultúra a náboženstvá sveta“. Treba aj program Etnológie (UCM). Treba postrážiť kvalifikačné zabezpečenie, akútne doktor vied, profesor. 2028 – limit, môžeme stratiť právo na vedenie PhD štúdia. Teraz E. Marushiakova garant, ktorá po roku 2028 už vzhľadom na pravidlá nebude môcť túto funkciu plniť. Bola by rada vo VR strážcom týchto zložitých procesov.

Diskusia:

Tatiana Zachar Podolinská: Rómsky klaster je pomenovaný ako Ethnic studies. Bolo by výborné, keby sme skúmali aj iné minority. Už dva roky mám rozbehnutú spoluprácu s K. Novákovou, Trnava a s Nitrou. Dôležitý je aj aspektu vekového rozsahu v ústave a ako vieme postrážiť určité témy výskumu.

Mgr. Tomáš Hrustič, PhD.

Predstavenie životopisu v podaní Tatiany Zachar Podolinskej: Titul PhD. Obhájil v roku 2008 na Katedre porovnávacej religionistiky na FiF UK. Titul Mgr. Získal aj ako religionista, aj ako etnológ, kultúrny antropológ. Absolvoval stáž na University College London. Od roku 2009 pôsobí na našom ústave. Paralelne sa od roku 2006 venuje koordinovaniu programov na Národnom demokratickom inštitúte pre medzinárodné záležitosti a spolupracuje s Inštitútom pre verejné otázky. Viedol alebo bol členom v množstve národných a medzinárodných projektov, z ktorých vznikli publikácie doma, aj v zahraničí. V roku 2016 organizoval Letnú školu rómskych štúdií a od roku 2015 Akadémiu rómskych štúdií. Je držiteľom niekoľkých významných cien, napr. Ceny prezidenta pre mladého vedeckého pracovníka (2010) a Ceny Predsedníctva SAV za 3. miesto v Súťaži mladých vedeckých pracovníkov do 35 rokov (2013).

Vízia:

Rómske štúdiá pomerne dobre pokryté v ústave. Silný hlas v Európe. Ale výskum národnostných menšín nie je dostatočne rozvinutý. Nejedná sa o tradičnú kultúru menšín, ale zapájanie menšín do verejných politík, polarizačné aspekty – kohézia, vzdelávanie. Je členom Poradného výboru pre rámcové dohody národnostných menšín pri Rade Európy, vie využiť tieto skúsenosti. Pripravuje ERC Synergy spolu s Právnickou fakultou UK v Prahe, ktorá má dobrú infraštruktúru na projektový manažment. To je ukážka toho, akoby vedel prepojenia na európske pracoviská zrealizovať. Taktiež by sme mali byť schopní reagovať na aktuálne výzvy, napr. na migráciu. Na našich pleciach je veľa projektov, preto by sme sa mali sústrediť na konkrétne prioritné témy, v horizonte 5 rokov vylepšiť fokus.

Diskusia:

Soňa G. Lutherová: Veľmi sa mi páči, čo si vravel. Rozdelenie na klastre – nie ako formalizmus, ale nástroj na to, čo to znamená, čomu sa venujeme teraz a na čo sa sústredíme v budúcnosti. Pozitívne je, že vytvára výtlak pre skupinu, Romisti. Ale nevznikajú synergie medzi klastrami.

Ale ak je klaster Etnické štúdie, tak to dáva možnosti na synergie a prepojenia s inými klastrami.

Tatiana Zachar Podolinská: Áno. Prepojenia sú napr. aj medzi Ethnic a Religious studies. Výskumníci sú naraz aj v dvoch skupinách. Ktoré témy (fokusovanie) a kto nám personálne chýba v akej téme. Len na zorientovanie: ERC Synergy – kolektívny projekt, inštitucionálny.

Peter Maňo: Vypisovanie tém pre PhD štúdium tiež strategickým spôsobom a vzhľadom na klastre, stratégiu.

Mgr. Ľubica Vol'anská, PhD.

Predstavenie životopisu v podaní Tatiany Zachar Podolinskej: Titul PhD. získala v roku 2005 na našom ústave. V rokoch 2001-2004 absolvovala študijný pobyt v Inštitúte hospodárskych a sociálnych dejín, na Univerzite Viedeň. Školila 4 doktorandov, oponovala a hodnotila niekoľko PhD prác. Viedla niekoľko významných národných a medzinárodných projektov, napr. „Identifikácia potrieb v oblasti živého dedičstva v komunitách vysídlencov z Ukrajiny“, grantová schéma UNESCO. Dlhodobo pôsobí ako národný koordinátor na ochranu nehmotného dedičstva v organizácii UNESCO.

Vízia: Treba rozvinúť sieťovacie projekty s inými inštitúciami a NGO. Ako p. Buran hovoril, je treba opustiť Slonovinovú vežu a rozvíjať našu činnosť aj v spolupráci s inými inštitúciami a verejnosťou. Transgeneričná transmisia by mala ísť aj opačným smerom, učenie sa od mladých (napr. technológie) je dôležité. Podporuje spoluprácu medzi vedeckými radami iných ústavov. V poslednom prípade sme nevedeli dostatočne rýchlo reagovať na ich výzvu ohľadom IIa. V súvislosti s vedeckou koncepciou ústavu je treba posilniť oblasť tradičnej kultúry aj na univerzitách. Je taktiež dôležité nechať sa inšpirovať na ústavných seminároch a podporiť, aby sa hosťujúci výskumníci predstavili na výskumných seminároch.

Diskusia:

Tatiana Zachar Podolinská: Ty a Zuzana Beňušková už máte skúsenosť s VR. Takže je fajn, že by bola aj istá kontinuita. Veľké poďakovanie za to veľké projektové nasadenie. Projektová superlíderka by ako členka VR mohla prispieť k zlepšeniu projektovej činnosti ústavu.

Ľubica Vol'anská: Malo by sa to však striedať, chvíľu ja, chvíľu zas niekto iný.

Peter Maňo: Čo najviac zapojiť doktorandov – niečo sa od nich naučíme my, niečo pre ústav urobia oni. Treba to čo najviac využívať.

Soňa G. Lutherová: Chcela by som na to nadviazať. Digitalizácia je jedna z oblastí. Iná oblasť by bola v SN.

Tatiana Zachar Podolinská: Áno, činnosť v SN by bola dobrá, proces digitalizácie pomaly končí. Zároveň treba zistiť, akú hodinovú záťaž majú doktorandi na fakulte.

Predsedníčka SR T. Z. Podolinská uzatvorila prezentácie kandidátov a kandidátok a vyzvala oprávnených prítomných voličov, aby pristúpili k voľbe.

Hlasovanie

Predsedníčka SR oznámila voličom, že hlasovanie bude prebiehať len elektronicky a voľba bude tajná. V prípade, že voľby nebudú úspešné hneď na prvýkrát, budú sa opakovať trikrát. Ak ani na tretíkrát nebudú úspešné, bude sa musieť voľba na konkrétneho člena/členku opakovať najneskôr do dvoch týždňov.

Oprávnení voliči prítomní v ústave: 5

Oprávnení voliči online: 19

Celkovo 24 prítomných oprávnených voličov.

Aby bola voľba úspešná musí voliť nadpolovičná väčšina všetkých oprávnených voličov. V tomto prípade min. 15 hlasov.

Skrutátor Andrej Gogora upovedomil všetkých prítomných, že hlasovanie bude prebiehať cez Zoom, anonymne. Vzťahuje sa to aj na voličov, ktorí sú prítomní fyzicky. Každý volič dostal na Zoom tabuľku s otázkami a možnosťami. A. Gogora konštatoval, že hlasovanie môžeme považovať za úspešné.

Zverejnenie výsledkov

Kandidát na externého člena VR ÚESA SAV, v. v. i.:

Buran získal 21 hlasov.

Kandidát a kandidátky na interného člena a členku VR ÚESA SAV, v. v. i.:

Beňušková získala 21 hlasov

Hrustič získal 19 hlasov

Panczová získala 21 hlasov

Voľanská získala 20 hlasov.

Predsedníčka SR T. Zachar Podolinská vyhlásila, že voľby boli právoplatné. Všetci kandidáti a kandidátky boli úspešne zvolení. Novým členom a členkám VR začne mandát plynúť dňom 1.11.2024 v trvaní na 5 rokov a dosluhujúcim členom a členkám mandát končí 30.10.2024.

Predsedajúca: Tatiana Zachar Podolinská

Zapísala: Jaroslava Panáková

Overila: Monika Vrzgulová, Bratislava 21.10. 2024